

PARTICIPATIEF ONDERZOEKSPROJECT:
PREVENTIE VAN GEWELD TEGEN VLUCHTELINGEN IN EUROPA ZOEKT
MEDEWERKING

1. Korte beschrijving van het project

Wereldwijd groeit de aandacht voor geweld tegen vrouwen alsook de preventie ervan. Onderzoek toont aan dat vluchtelingen in het algemeen, en vluchtelingenjongeren in het bijzonder, een groot risico lopen op seksueel en gendergerelateerd geweld, ook wanneer ze in Europa zijn aangekomen. Het blijft echter onduidelijk of bestaande preventie-instrumenten ook aan de specifieke noden en behoeften van vluchtelingen beantwoorden.

Het International Centre for Reproductive Health, de onderzoeksgroep van Prof. Dr. Temmerman aan de Universiteit Gent, heeft hierover in samenwerking met de Europese Commissie een onderzoeksproject opgezet. Dit onderzoeksproject heeft als doel om op een bijzonder participatieve wijze een preventie-instrument te ontwikkelen dat door vluchtelingen zelf gebruikt kan worden om seksueel en gendergerelateerd geweld te voorkomen. Daarnaast willen we bij het ruime Europese publiek de aandacht vestigen op deze problematiek en concrete beleidsmaatregelen formuleren.

In een eerste fase wordt bij meerdere vluchtelingengemeenschappen in België en Nederland veldwerk verricht waarbij verschillende determinanten voor seksueel en gendergerelateerd geweld en “Wenselijke Preventie” in kaart worden gebracht. We vragen met andere woorden: Wat ervaren vluchtelingen aan seksueel en gendergerelateerd geweld? Welke factoren maken hen kwetsbaar en op welke manier denken zij dat het best voorkomen kan worden? Welke rol kunnen vluchtelingen zelf in preventie opnemen?

Vluchtelingenvrouwen en -mannen zijn opgeleid om dit via aangepaste participatieve methodes te onderzoeken. Op basis van de onderzoeksresultaten wordt daarna een participatief preventie-instrument ontwikkeld met een testfase in België, Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Na evaluatie en bijsturing worden het project, het preventie-instrument en de handleiding onder meer op een Europees seminarie voorgesteld.

2. Participatieve Methode

Vanuit een holistisch perspectief op geweld, wenden we een toegepaste kwalitatieve onderzoeksmethode aan, namelijk: Community-Based Participatory Research. Community Based Participatory Research is een methode die er op gericht is om in alle fasen van het onderzoek participatie van de betrokken doelgroepen, intermediaire organisaties, de overheden en de universiteit te bewerkstelligen met het oog op een werkelijke en duurzame verandering. Hierbij gaat men er van uit dat elke partner vanuit zijn of haar achtergrond/functie een belangrijke meerwaarde biedt en bijdraagt aan de voortgang van het onderzoek en de duurzaamheid van de uiteindelijke oplossing.

Enerzijds vertaalt zich dit in het werken met “Community Researchers”. In België zijn dat 14 vluchtelingen en asielzoekers die opgeleid zijn om samen met ons het onderzoek te voeren in eigen taal. Op dit moment staan zij klaar om met diepte-interviews te starten. Later zullen zij ook betrokken worden bij het interpreteren van de resultaten, het ontwikkelen en pilot-testen van het instrument en de uiteindelijke bekendmaking.

De community researchers komen niet uit het niets. Zij weerspiegelen de doelgroepen die uit de steekproeftrekking als relevant naar voor gekomen zijn. We hebben via criterium-, variatie- en sneeuwbalsteekproeftrekking gewerkt. Dit wil zeggen dat we vooral gekeken hebben naar hoe de Europese situatie op het gebied van vluchtelingen, asielzoekers en mensen zonder wettig verblijf, zich weerspiegelt in België, Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Voor wat België betreft hebben we dit verder verrijkt naar Gent en Oost-Vlaanderen.

Dit betekent dat we ons binnen deze regio richten tot vrouwen en mannen uit de voormalige Sovjet-Unie, Iran, Irak en op Roma en Koerden tussen de 15 en 49 jaar met een focus op 15 tot en met 29 jaar. In Nederland zijn dit Koerden, en mensen uit Afghanistan, Pakistan, Bosnië-Herzegovina en Somalië. In het Verenigd Koninkrijk komt Zimbabwe hier als herkomstland bij.

Anderzijds vertaalt de participatieve aanpak zich ook in het creëren van een netwerk aan partners, wat doorgaans een “community advisory board” wordt genoemd. Een dergelijk adviesnetwerk bestaat idealiter uit de community researchers, vertegenwoordigers van intermediaire organisaties en diensten, overheden en onderzoekers. De functie hiervan is om op beslissende momenten inhoudelijke en of logistieke medewerking te verlenen.

Inhoudelijke medewerking betekent bijvoorbeeld betrokken zijn bij de verwerking van de vragenlijst, bij de interpretatie van de resultaten, het ontwikkelen, uittesten en finaliseren van het preventie-instrument, een rol opnemen in de bewustmakingscampagne of in het Europees seminarie.

Logistieke medewerking kan onder de vorm van het verspreiden van info, het gratis ter beschikking stellen van ruimtes waar vergaderingen of diepte-interviews in alle discretie en veiligheid kunnen doorgaan, het motiveren van potentiële participanten om deel te nemen, het aanleveren van infomateriaal voor de participanten, het voorzien van een gratis psychische of medische opvolging na afname van het diepte-interview, bijdragen aan de uitwerking van het preventie-instrument, de campagne, vertalingen, prints van brochures, of onder de vorm van vrijwillige administratieve bijdrage of een gift.

3. Uw medewerking

Tot het netwerk behoren reeds de Gezondheidsdienst, de Dienst Vreemdelingen- en Asielbeleid en de Dienst Lokale Preventie van de Stad Gent, de Cel Geweld en de Dienst Minderheden van de Provincie Oost-Vlaanderen, het Oost-Vlaams Diversiteitscentrum, de Sociale Dienst van het UZGent, ... Uw medewerking is echter ook van belang!

Indien u een kleine of grote inhoudelijke of logistieke bijdrage kan leveren, of u wenst meer informatie, mogen we u dan vriendelijk vragen zo snel mogelijk contact op te nemen met de Project-Coördinator van dit onderzoek¹:

Ines Keygnaert, 09/240.35.64, ines.keygnaert@ugent.be

Heel hartelijk dank !

¹ Dit onderzoek is goedgekeurd door het Ethisch Comité van het UZGent en volgt de WHO-richtlijnen inzake onderzoek naar geweld